

Мицька О. І.,

кандидат юридичних наук,
доцент кафедри формування та розвитку
професійної компетентності персоналу
Державної кримінально-виконавчої служби України,
Інститут професійного розвитку,
Пенітенціарна академія України,
м. Чернігів, Україна
ORCID: 0000-0003-4621-8809

ОСОБЛИВОСТІ ПРАВОВОГО СТАТУСУ ЗАСУДЖЕНИХ ЗА ДОМАШНЄ НАСИЛЬСТВО ПІД ЧАС НАГЛЯДОВОЇ ПРОБАЦІЇ

У статті проаналізовано правовий статус засуджених до покарань у виді громадських робіт та пробаційного нагляду, за порядком призначення ці види покарань є винятково основними. Виконання їх здійснює уповноважений орган з питань пробації. Також приділено окрему увагу такому засобу кримінально-виправного впливу як звільнення від відбування покарання з випробуванням. У процесі дослідження встановлено, що правовий статус саме засуджених за домашнє насильство має неабияке значення в запобіганні скоєнню повторного кримінального правопорушення під час відбування покарання.

Ключові слова: домашнє насильство, пробація, кривдники, правовий статус засуджених, громадські роботи, пробаційний нагляд, звільнення від відбування покарання з випробуванням, пробаційна програма.

Постановка проблеми. Домашнє насильство є одним із найчастіших злочинів, які вчиняються щодня. Тому питання запобігання та протидії цьому соціально-правовому явищу не втрачає своєї актуальності й потребує особливої уваги як з боку держави загалом, так і суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству. Серед таких суб'єктів – уповноважені органи з питань пробації. Глибоке вивчення особи під час відбування покарання є однією з обов'язкових передумов здійснення ефективного запобігання вчиненню повторного кримінального правопорушення.

Вітчизняний учений Д. Тичина визначає, що особа засудженого є ключовою пенітенціарною проблемою у практичному аспекті запобігання новим правопорушенням, пов'язаним із домашнім насильством, після відбування покарання [1, с. 424].

У теорії кримінально-виконавчого права правовий статус засуджених розуміється як заснована на загальному статусі громадян України і закріплена в нормативно-правових актах різних галузей права сукупність їхніх прав, законних інтересів та обов'язків, що залежать від призначеного виду кримінального покарання та поведінки в період відбування покарання [2, с. 20]. Виконання засудженими покладених на них обов'язків і реалізація прав, що їм належать, та законних інтересів становить основу для досягнення поставлених перед покаранням цілей.

Ретельна регламентація правового статусу засуджених являє собою важливий інструмент їх правового та морального виховання, прищеплення поваги до закону, прав і законних інтересів інших осіб.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Ця проблематика знайшла своє відображення в наукових працях таких учених: В. Батиргарєєвої, І. Богатирьова, О. Богатирьової, В. Ворожбіт-Горбатюк, Н. Дудки, Д. Кондратова, О. Книженко, Є. Назимка, К. Левченко, М. Легенької, Л. Олефір, Т. Пономарьової, А. Пономарьової, Н. Пузирної, М. Снітка, Ю. Сподарик, Д. Тичини, Я. Фокіна, І. Яковець та ін. Проте низка проблем залишилася нерозв'язаною, що зумовлює актуальність вибраної теми дослідження.

Формулювання мети. Мета статті – здійснити аналіз та з'ясувати особливості правового статусу засуджених за скоєння домашнього насильства та визначити його взаємозалежність із засобами запобігання та протидії домашньому насильству.

Виклад основного матеріалу. Санкція ст. 126-1 Кримінального кодексу України (далі – КК) України передбачає такі види покарань: громадські роботи на строк від ста п'ятдесяти до двохсот сорока годин або пробаційний нагляд на строк до п'яти років, або обмеження волі на той самий строк, або позбавлення волі на строк до двох років [3]. Усі ці види покарань за порядком призначення є винятково основними.

Виконання покарань у виді громадських робіт та пробаційного нагляду покладається на уповноважений орган з питань пробації. Виконання згаданих покарань та реалізація кримінально-правового заходу впливу здійснюються в рамках наглядової пробації. Наглядова пробація реалізовує європейський стандарт

пробації, який передбачає, що нагляд необхідно розглядати не лише як контрольну функцію, а й як засіб консультування правопорушників, надання їм допомоги або створення мотивації [4, с. 162].

Головною відмінністю наглядової пробації від системи виконання покарань, не пов'язаних з позбавленням волі, є її соціальна складова, що проявляється у здійсненні щодо суб'єктів не лише нагляду, а й соціально-виховної роботи [5, с. 67]. Заходи соціально-виховної роботи розробляються індивідуально для кожного засудженого з урахуванням факторів ризику, виявлених оцінкою ризиків вчинення повторного правопорушення, яка проводиться після постановки засудженого на облік. Під час наглядової пробації може бути застосовано спеціальний інструмент пробації – пробаційна програма [4, с. 163].

Проблема особистості правопорушника (злочинця) завжди привертала увагу соціологів, педагогів, психологів, кримінологів. Практично в усіх кримінологічних дослідженнях особлива увага акцентується на характеристиці злочинця. Якщо ці дослідження проводяться у сфері домашнього насильства, то характеризують кривдника.

Вивчаючи особу кривдника, якого засудили до покарання, не пов'язаного з позбавленням волі, неможливо оминати їх правовий статус як засуджених.

Під час виконання будь-якого виду покарання пріоритетом органів та установ завжди є дотримання й повага прав і свобод людини, що є ствердженням верховенства права та визначенням їх найвищої цінності для держави.

Правовий статус є важливим елементом у системі кримінально-виконавчих правовідносин. Крім того, закріплення правового статусу засуджених визначає одночасно встановлення меж і форм діяльності персоналу органів та установ виконання покарань, тобто гарантію забезпечення законності в їхній діяльності [6, с. 248–249].

Правовий статус засуджених передбачає обсяг обмежень, які пов'язані з фактом засудження. Проте такі обмеження мають тимчасовий характер, оскільки діють тільки в період відбування покарання і встановлюються лише законом. Ці обмеження зумовлені метою захисту основ конституційного устрою, внутріш-

ньої і зовнішньої безпеки, моральності суспільства, здоров'я, прав, свобод і законних інтересів інших осіб.

Відповідно до ч. 4 ст. 7 Кримінально-виконавчого кодексу (далі – КВК) України правовий статус засуджених визначається законами України, а також КВК України, зважаючи на порядок і умови виконання та відбування конкретного виду покарання [7]. З цього приводу слід погодитися з думкою М. Снітка: правовий статус осіб, які відбувають позбавлення волі на певний строк та довічне позбавлення волі, значно відрізняється від інших осіб, засуджених, які відбувають покарання, не пов'язані з позбавленням волі [8, с. 92]. Іншими словами можна сказати, що правовий статус буде визначатися, враховуючи правову природу покарання або звільнення від відбування покарання.

У сучасній науці кримінально-виконавчого права правовий статус засуджених містить три компоненти, а саме: суб'єктивні права, обов'язки та законні інтереси.

Звертаючись до положень ст. 126-1 КК України, доцільно розпочати аналіз правового статусу засуджених до покарання у виді громадських робіт. Слід нагадати, що згідно з ч. 1 ст. 56 КК України громадські роботи полягають у виконанні засудженим у вільний від роботи чи навчання час безоплатних суспільно корисних робіт, вид яких визначають органи місцевого самоврядування [3].

У підручниках з кримінально-виконавчого права визначається, оскільки цей вид покарання передбачає безоплатне виконання суспільно корисних робіт, то для цієї категорії засуджених обмежується також і дія ст. 43 Конституції України в тій її частині, яка передбачає, що кожен має право на заробітну плату, не нижчу від визначеної законом. Право на своєчасне одержання винагороди за працю захищається законом [9, с. 122].

Усім засудженим належить спеціальний правовий статус, який диференціюється на види залежно від виду покарання, яке відбуває засуджений.

КВК України не містить окремої статті, яка передбачала б права та обов'язки засуджених до покарання у виді громадських робіт. Лише у ст. 37 КВК України «Умови відбування покарання у виді громадських робіт» зазначено, що «засуджені до покарання у виді громадських робіт зобов'язані додержуватися встанов-

лених відповідно до законодавства порядку і умов відбування покарання, сумлінно ставитися до праці, працювати на визначених для них об'єктах і відпрацьовувати встановлений судом строк громадських робіт, з'являтися за викликом до уповноваженого органу з питань пробації. Засудженому забороняється без погодження з уповноваженим органом з питань пробації виїжджати за межі України [10, с. 140]. Безоплатність праці засудженого – визначальна особливість громадських робіт.

У контексті дослідження правового статусу осіб, засуджених до покарання у виді громадських робіт, М. Гуцуляк зазначає: «Під правовим статусом засуджених необхідно розуміти засновану на загальному статусі громадян держави і закріплену в нормативних актах різних галузей права сукупність їх обов'язків, прав, свобод і законних інтересів, що залежать від призначеної судом міри кримінально-правового впливу і від поведінки винного під час її виконання» [11, с. 139].

Із викладеного можна попередньо зробити висновок, що під час виконання покарання у виді громадських робіт акцент робиться саме на досягнення мети покарання та не звертається увага на таку категорію засуджених як кривдники. Хоча на практиці трапляються випадки, коли суд при призначенні покарання у виді громадських робіт може призначити винному ще як обов'язок проходження програми для кривдників, реалізацію якої здійснюють місцеві державні адміністрації та органи місцевого самоврядування відповідно до вимог статті 28 Закону України «Про запобігання та протидію домашньому насильству». Мета цієї програми – зміна насильницької поведінки кривдника, формування соціально прийнятних норм і гуманістичних цінностей [12].

На тлі реформування кримінальної юстиції України особливого значення набуває гуманізація системи виконання покарань, зокрема шляхом розширення засобів виправлення засуджених без ізоляції від суспільства. З урахуванням міжнародних стандартів, альтернативних тюремному ув'язненню, Закон України «Про внесення змін до Кримінального, Кримінального процесуального кодексів України та інших законодавчих актів України щодо удосконалення видів кримінальних покарань» [13] закріпив у системі покарань новий вид – пробаційний нагляд.

Згідно зі ст. 59-1 КК України пробаційний нагляд полягає в обмеженні прав і свобод засудженого, встановлених законом та вироком суду, з використанням наглядових і соціально-виховних заходів без ізоляції від суспільства [3]. КВК України у главі 11-1 визначає загальний порядок виконання покарання у виді пробаційного нагляду. Так, у ч. 4 ст. 49-1 КВК України визначено зобов'язання засуджених до цього виду покарання, а саме: 1) виконувати визначені законом та покладені судом обов'язки; 2) з'являтися за викликом до уповноваженого органу з питань пробації [6]. На відміну від інших покарань, не пов'язаних з позбавленням волі, правовий статус засуджених до пробаційного нагляду охоплює нормативно закріплені положення, що містяться в КК та КВК України. Крім того, необхідно звернути увагу на те, що суд може покласти на засудженого до пробаційного нагляду обов'язки виконувати заходи, передбачені пробаційною програмою, а саме пунктом 4 ч. 3 ст. 59-1 КК України. На думку Ю. Сподарик, пробаційний нагляд є потужним профілактичним інструментом, який допомагає уникнути повторних кримінальних правопорушень. Його ефективність базується на поєднанні контролю, підтримки та реабілітації, що робить цей механізм важливим елементом сучасної системи кримінального правосуддя [14, с. 419]. Ми цілком поділяємо позицію вченої, залишається лише додати, що цей вид покарання більш адаптований для роботи з кривдниками і має превентивну функцію щодо подолання домашнього насилля використання такого інструменту як пробаційна програма «Подолання домашнього насильства».

Покарання у виді позбавлення волі за скоєння домашнього насилля, як правило, суди призначають на підставі ст. 75 КК України «Звільнення від відбування покарання з випробуванням», контроль за яким покладається на уповноважений орган з питань пробації. Протягом іспитового строку засудженому висуваються певні вимоги, які він зобов'язаний виконувати. Щодо правового статусу звільнених від відбування покарання з випробуванням О. Книженко визначає: оскільки при звільненні від відбування покарання з випробуванням для досягнення його цілей використовуються іспитовий строк, додаткові покарання, обов'язки, які обмежують засудженого у його правах, можна

стверджувати, що іспитовий строк, обов'язки й додаткові покарання – це елементи режиму випробування. Режим забезпечує досягнення цілей звільнення від відбування покарання з випробуванням, зокрема запобігання вчиненню нових злочинів засудженими [15, с. 119].

Частина 3 статті 76 КК України вказує на те, що на осіб, звільнених від відбування покарання з випробуванням, суд може додатково покласти такі обов'язки, а саме виконувати заходи, передбачені пробаційною програмою [3]. Таким чином, головне завдання уповноважених органів з питань пробації під час роботи з кривдниками – це *забезпечення реалізації пробаційних програм*, тобто програм, що призначаються за рішенням суду особі, звільненій від відбування покарання з випробуванням, та передбачають комплекс заходів, спрямованих на корекцію соціальної поведінки або її окремих проявів, формування соціально сприятливих змін особистості, які можливо об'єктивно перевірити (стаття 2 Закону України «Про пробацію») [4, с. 250].

Крім того, слід пам'ятати, що відповідно до п. 8 ч. 3 ст. 6 ЗУ «Про запобігання та протидію домашньому насильству» органами та установами, на які покладаються функції зі здійснення заходів у сфері запобігання та протидії домашнього насильства, є уповноважені органи з питань пробації [16]. Загалом процес ресоціалізації як корекції поведінки являє собою складний механізм впливу на особистість з метою модифікації особистості стосовно соціальних потреб.

Протидія домашньому насильству відбувається під час реалізації наглядової пробації і лише у випадку засудження до пробаційного нагляду та звільнення від відбування покарання з випробуванням, коли судом у вирокі буде визначено проходження пробаційної програми «Подолання домашнього насильства». Метою програми є досягнення позитивних змін у поведінці суб'єкта пробації через розвиток у нього ненасильницьких поведінкових моделей, подолання дисфункційних установок влади, контролю та превалювання над партнером чи іншими членами сім'ї, а також шляхом формування навичок саморегуляції психо-емоційних станів, управління гнівом і агресивною поведінкою, формування установок рівності та партнерства [17, с. 4]. Пробаційні програми є важливим інструментом гуманізації кримі-

нальної політики, запобігання рецидивній злочинності та зміцнення безпеки суспільства, а їх удосконалення є пріоритетним напрямом європейської інтеграції України.

Висновки. Враховуючи вищевикладене, можна зробити висновок, що правовий статус – це складний комплексний інститут, який охоплює низку інших інститутів. Конституційні права й обов'язки становлять основний зміст загального правового статусу індивіда і є фундаментом для спеціальних та індивідуального правових статусів. Це має суттєве значення під час відбування покарання засудженими, оскільки вони наділені спеціальним правовим статусом. Зважаючи на виконання покарання у виді громадських робіт та правовий статус засуджених, до них не застосовують спеціальних інструментів пробаційних програм, а лише можуть з огляду на особу засудженого застосувати програму для кривдників, реалізацією якої займаються місцеві державні адміністрації та органи місцевого самоврядування відповідно до вимог статті 28 Закону України «Про запобігання та протидію домашньому насильству».

У результаті аналізу правового статусу засуджених за скоєння домашнього насильства до покарання у виді пробаційного нагляду та звільнених від відбування покарання з випробуванням доведено, що схожими нормами є обов'язок виконати заходи, передбачені пробаційною програмою. Пробаційні програми є важливою складовою сучасної системи кримінальної юстиції України, що поєднує каральну та виховну функції держави.

Список використаних джерел

1. Тичина Д. М. Кримінально-правові, кримінологічні та кримінально-виконавчі засади запобігання домашньому насильству в Україні : дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.08. Київ, 2024. 632 с.

2. Голіна В. В., Степанюк А. Х., Лисодєд О. В. та ін. Кримінально-виконавче право : підручник / за ред. В. В. Голіни і А. Х. Степанюка. Харків : Право, 2011. 328 с.

3. Кримінальний кодекс України : Закон України від 05.04.2001 № 2341-III. *Відомості Верховної Ради України*. 2001. № 25–26. Ст. 131.

4. Автухов К. А., Гальцова О. В., Кутєпов М. Ю. та ін. Теоретичні питання удосконалення кримінально-виконавчого законодавства України та практики його застосування : монографія / за заг. ред. А. Ф. Сте-

панюка ; НДІ вивч. проблем злочинності ім. акад. В. В. Сташиса, Нац. акад. прав. наук України. Харків : Право, 2021. 488 с.

5. Богатирьова О. І., Олєфір Л. І. Застосування пробації в Україні: теорія і практика : навч. посіб. / за заг. ред. І. Г. Богатирьова. Чернігів : Десна Поліграф, 2019. 208 с.

6. Музика А. А., Конопельський В. Я., Письменський С. О та ін. Кримінально-виконавче право України: підручник : у 2-х т. / за заг. ред. Є. Ю. Бараша. Т. 1. Київ : Нац. акад. внутр. справ, ФОП Кандиба Т. П., 2018.

7. Кримінально-виконавчий кодекс України : Закон України від 11.07.2003 № 1129-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2004. № 3–4. Ст. 21.

8. Снітко М. Є. Основні порушення правового статусу ув'язнених у пенітенціарних закладах України. *Науковий вісник Сіверщини. Серія: Право*. 2021. № 3 (14). С. 91–100.

9. Кримінально-виконавче право України : підручник. Київ : Правова Єдність, 2008. 353 с.

10. Гуцуляк М. Я. Кримінально-виконавча характеристика покарання у виді громадських робіт : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.08. Львів, 2010. 234 с.

11. Гуцуляк М. Я. Правовий статус осіб, засуджених до покарання у виді громадських робіт. *Вісник Запорізького національного університету. Серія Юридичні науки*. 2010. № 3. С. 138–142.

12. Про затвердження Типової програми для кривдників : наказ Міністерства соціальної політики України від 01.10.2018 № 1434. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1222-18#n13> (дата звернення: 26.01.2026).

13. Закон України «Про внесення змін до Кримінального, Кримінального процесуального кодексів України та інших законодавчих актів України щодо удосконалення видів кримінальних покарань» від 23.08.2023 № 3342-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3342-20#Text> (дата звернення: 26.01.2026).

14. Сподарик Ю. В. Пробаційний нагляд як новий вид основного покарання: переваги та недоліки. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2024. № 10. С. 418–420.

15. Книженко О. О. Кримінально-правові та кримінально-виконавчі аспекти звільнення від відбування покарання з випробуванням. *Вісник Харківського національного університету внутрішніх справ*. 2009. № 4. С. 114–121.

16. Про запобігання та протидію домашньому насильству : Закон України від 07.12.2017 № 2229-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2229-19#Text> (дата звернення: 26.01.2026).

17. Журавель Т., Мельник Л., Строева Н. Подолання домашнього насильства : метод. посіб. до пробаційної програми. Київ, 2023. 222 с.

Mytska O.,

PhD in Law, Associate Professor of the Department of Formation and Development of Professional Competence of Personnel of the State Criminal-Executive Service of Ukraine, Institute of Professional Development, Penitentiary Academy of Ukraine, Chernihiv, Ukraine
ORCID: 0000-0003-4621-8809

FEATURES OF THE LEGAL STATUS OF THOSE CONVICTED FOR DOMESTIC VIOLENCE DURING SUPERVISED PROBATION

The article analyzes the legal statuses of those sentenced to community service and probation, in the order of their imposition, these types of punishments are the most basic. The article also pays special attention to such a means of criminal and correctional influence as release from serving a sentence with probation. In the process of the study, it was established that the legal status of those convicted of domestic violence is of great importance in preventing the commission of a repeated criminal offense during the period of serving the sentence. Legal status is a complex, comprehensive institution that encompasses a number of other institutions. It was found that when imposing a sentence in the form of community service, the court may also impose on the guilty party the obligation to complete a program for offenders, the implementation of which is entrusted to local state administrations and local self-government bodies. The purpose of this program is to change the violent behavior of the offender, the formation of socially acceptable norms and humanistic values. Unlike other punishments not related to deprivation of liberty, the legal status of those sentenced to probationary supervision consists of normatively established provisions contained in the Criminal Code and the Code of Criminal Procedure of Ukraine. In addition, it is necessary to pay attention to the fact that the court may impose on a person sentenced to this type of punishment the obligation to carry out measures provided for by the probation program, which are implemented by authorized probation bodies. When released from serving a sentence with probation, in order to achieve his goals, the convicted person is subject to certain requirements during the probation period, which he is obliged to fulfill. These provisions are contained in the Criminal Code and the Code of Criminal Procedure of Ukraine. The court may additionally impose such obligations on persons released from serving a sentence with probation, namely to carry out measures provided for by the probation program.

Key words: domestic violence, probation, offenders, legal status of convicted persons, community service, probationary supervision, release from serving a sentence with probation. probation program.

References

1. Tychyna, D. M. (2024), Criminal-law, criminological and penal foundations of preventing domestic violence in Ukraine : Doctor of Law dissertation, Kyiv.

2. Holina, V. V., Stepaniuk, A. Kh., Lysodied, O. V. et al. (2011), Criminal-Executive Law, Pravo, Kharkiv.

3. Ukraine (2001), *Criminal Code of Ukraine* : Law of Ukraine dated 05 April 2001 No. 2341-III, *Vidomosti of the Verkhovna Rada of Ukraine*, No. 25–26, Art. 131.

4. Avtukhov, K. A., Haltsova, O. V., Kutiepov, M. Yu. et al. (2021), Theoretical issues of improving criminal-executive legislation of Ukraine and its application practice, Kharkiv, Pravo.

5. Bohatyrova, O. I. and Olefir, L. I. (2019), Application of probation in Ukraine: theory and practice, Desna Polihraf, Chernihiv.

6. Muzyka, A. A., Konopelskyi, V. Ya., Pysmenskyi, Ye. O. et al. (2018), Criminal and executive law of Ukraine : textbook : in 2 vol. / by E. Yu. Barash (Ed.), Vol. 1, FOP Kandyba T. P., National Academy of Internal Affairs, Kyiv.

7. Ukraine (2003), *Criminal-Executive Code of Ukraine* : Law of Ukraine dated 11 July 2003 No. 1129-IV, *Vidomosti of the Verkhovna Rada of Ukraine*, No. 3–4, Art. 21.

8. Snitko, O. M. (2021), "Main violations of the legal status of prisoners in penitentiary institutions of Ukraine", *Scientific Herald of Sivershchyna. Series: Law*, № 3 (14), pp. 91–100.

9. Criminal-Executive Law of Ukraine (2008) : textbook, Pravova Yednist, Kyiv.

10. Hutsuliak, M. Ya. (2010), Criminal-executive characteristics of punishment in the form of community service : PhD in Law Thesis, Lviv.

11. Hutsuliak, M. Ya. (2010), "Legal status of persons sentenced to community service", *Bulletin of Zaporizhzhia National University. Law Sciences*, № 3, pp. 138–142.

12. Ukraine (2018), *On approval of the Standard programme for perpetrators* : Order of Ministry of Social Policy of Ukraine dated 01 October 2018 No. 1434, available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1222-18#n13> (accessed 26 January 2026).

13. Ukraine (2023), *On amendments to the Criminal Code, Criminal Procedure Code of Ukraine and other legislative acts of Ukraine on improving types of criminal punishment* : Law of Ukraine dated 23 August 2023 No. 3342-IX, available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3342-20#Text> (accessed 26 January 2026).

14. Spodaryk, Yu. V. (2024), "Probation supervision as a new type of basic punishment: advantages and disadvantages", *Juridical Scientific and Electronic Journal*, № 10, pp. 418–420.

15. Knyzhenko, O. O. (2009), "Criminal-law and criminal-executive aspects of probation release", *Bulletin of Kharkiv National University of Internal Affairs*, № 4, pp. 114–121.

16. Ukraine (2017), *On prevention and combating domestic violence* : Law of Ukraine dated 07 December 2017 No. 2229-VIII, available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2229-19#Text> (accessed 26 January 2026).

17. Zhuravel, T., Melnyk, L. and Stroieva, N. (2023), *Overcoming domestic violence : methodological guide for a probation programme*, Kyiv.

Дата першого надходження статті до видання: 27.01.2026.

Дата прийняття статті до друку після рецензування: 29.01.2026.

Дата публікації (оприлюднення): 21.04.2026.